

Jeg har meent — jeg miskjender ikke Rustningerne — men jeg har meent, at Danmarks Fremtid var afhængig af, at man kunde faae de Rilder til at vælde, som Naturen gemmer i sit Skjød, at vi kunde gaae en timely og aandelig Udvikling imøde, saaledes at den Enkelte kunde faae Bevidstheden om, at han havde en Gjerning at udføre, og til det troer jeg rigtignok, at et Baneanlæg over Hele den kan medvirke meget, og det er især derfor jeg har taget Ordet for Velleklinten, fordi den er en Smødefommen med de af Naturen mindre begunstigede Egne og kan hjælpe til, at vi kunne faae Rilderne til at flyde. Vi have som bekendt endnu 145 Quadratomil uopdyrket Land, og en ikke lille Part deraf indtages af de Egne, hvorigjennem denne Bane skulde gaae. Det er for mig naturligtvis ikke et af de mindste Hensyn. Med disse Bemærkninger skal jeg ialfald foreløbig slutte, idet jeg skal tilføie, at blive vi end skuffede denne Gang, vil jeg dog haabe, at dette Thing vil have et aabent Die og Dre for Midtjyllands Krav og navnlig vil tænke paa en Bane fra Silkeborg forsat udover Midtjylland, der jo ganske vist kan bøde paa, hvad vi her forsumme. Forøvrigt skal jeg med Hensyn til Ribe-Spørgsmaalet udtale, at jeg slutter mig til Udvalget i det Stykke, forsaavidt jeg troer, at Ribe og hele dens Omegn vil blive særdeles uheldigt stillet ved den af Regjeringen forelagte Plan, naar Ribe ikke kommer i Berøring med Banen, men ikke ved det af mig forelagte Forslag, men jeg er rigtignok af den Mening, at skal Ribe have en Bane, burde Eydhanen gaae ad Kongeaaalen. Det er 100,000 Rd. billigere, og det er aldeles ikke oplyst, at der er nogen Grund til at gaae bort derfra. Vi vide, at Sønderjyderne lægge den allerstørste Vægt derpaa, og jeg vilde derfor, netop fordi jeg er national, med Glæde kunne slutte mig til denne Linie, og jeg kan derfor kun ønske, at der maa blive stillet Endringsforslag derom til 3die Behandling.

Tauber: Det er ikke uden al Betænkkelighed, jeg har stillet mit Underendringsforslag. Det er nemlig, som jeg allerede udtalte

ved første Behandling, mit Ønske og min Forventning, at Ribe maa kunne faae en Jernbane, som kan blive forsat sydefter, men man kan ogsaa kjøbe Guld for dyrt. Det Baneanlæg, som der her er Tale om, vil medføre en Udgift af omtrent 450,000 Rd., naar man tager i Betragtning den Sum, som er indeladt i det Overflag, der findes i Regjeringens Motiver. Jeg tager derved ogsaa i Betragtning, at de 390,000 Rd. vistnok vilde kunne nedsettes noget. Desuagtet vil Summen blive 450,000 Rd. Det er nu i det Hele taget min Overbeviisning, at vi snarere ere gaaede for vidt end ikke vidt nok med Hensyn til Bygningen af Jernbaner. For de nu allerede vedtagne Baners Vedkommende maa det ganske sikkert erkendes, at Staten har en Forpligtelse til at anlægge dem, idet der ikke blot er udfømt en Lov, som giver de paaagjældende Egne et moralsk Krav paa disse Baneanlæg, men der tillige ved en samtidig Lov — Loven om Erstatning for den halve Expropriationsudgift — paa en Maade er paalagt en Forudbetaling paa dette Gode. Men ud over de allerede vedtagne Baner maa det vistnok paa den anden Side erkendes, at Staten ikke har nogen Forpligtelse, hverken moralsk eller juridisk, til at anlægge Baner, men at Staten tvertimod ligeoverfor et hvilket som helst nyt Baneanlæg, der maatte kunne bringes i Forslag, har fuldkommen frie Hænder. Jeg troer nu ikke, at Nojen vil nægte, at de allerede anlagte og vedtagne Baner maae betragtes som Hovedbaner eller Stammaner, og at med dem vil Jernbanenettet være fuldendt som saadant, og vi staae nu i dette Dieblik ligeoverfor et nyt Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Sidebaner. De Sidebaner, som den høitærede forrige Indenrigsminister paa en Maade testamenterede til vor Forsorg, vare, saavidt jeg erindrer, Sidebanerne fra Svendborg til Odense eller Nyberg, fra Randers til Grenaa, fra Ringkjøbing til Silkeborg, og jeg veed ikke bestemt, om han indbefattede den her omtalte Sidebane til Ribe derunder, men ialfald kunde den med ligesaa stor Ret indbefattes derunder. Det var nu vistnok den tidligere høitærede Indenrigsministers Mening, at Staten skulde anlægge disse Sidebaner for